

ABONNEMENTS

Indochine Union Postale
Un an... 8 00 Un an... 10 00
Six mois... 5 00 Six mois... 6 00

ANNONCES LÉGALES

50 la ligne de 6 points sur justification de 9 caractères quelle que soit la page.

ANNONCES COMMERCIALES

à forfait.

ĐÔNG PHÁP THỜI-BÁO

Tổng-lý:
NGUYEN-KIM-ĐÌNH

Le Courrier Indochinois

DEPOT LEGAL
INDOCHINE
N° 114

BÁO QUÂN

188 đường d'Espagne
SAIGON

MỘT TUẦN XUẤT BẢN BA LẦN: NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

Ngày tiếp nối (Téléphone)
Số 324

GIẤY BÀN

Đông-Pháp Ngoại-Quốc
Một năm... 8 00 Một năm... 10 00
Năm năm... 5 00 Năm năm... 6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Theo và mandat de gởi cho:
M. NGUYEN-KIM-ĐÌNH

Rao báo về việc buôn bán hay là
việc gì xin thương nghị trước

HẠNG BÌNH DÂN TA

Có người nói rằng toàn thể dân-tộc Việt-Nam là một đũa con nít, ai muốn chửi mắng đánh đập nó thế nào cũng được miếng là 1 tay cầm cái roi một tay cầm cái bánh cho nó ăn thì nó không nói gì. Lời nói ấy là lời khi thị dân-tộc ta chỉ hay chú trọng về phương diện vật chất mà ít thiết về phương diện tinh thần vậy. Phải, nếu có như vậy cũng đáng cho người khinh khi bị báng, chứ có thử dân-tộc nào lại chịu đấm ăn xôi cho đành? Ta hãy nói qua hạng bình dân ta thử coi.

Hạng bình-dân của ta đối với nước nhà một cách bơ thờ lãnh đạm. Quanh năm chỉ có biết thế-giới là cửa nhà, nhơn-vật là vợ con đó thôi, không có một cái tư-tưởng gì cho hay mà đeo đuổi, không có 1 cái chủ-nghĩa gì cao thượng mà ở đời hết cả. Không biết quyền của mình đối với quốc-gia, làm sao biết tới trách-nhiệm của mình ở trong xã-hội. Cái vạ « phải ai tại đây » đã đành, lại còn kinh chống ghen ghét lẫn nhau, cả đời để cho người xô mũi dùi dáo diết đi đó. Thật không ai yếu đuối bằng dân-tộc mình.

Phải ai tại đây! Một bọn đồng nghiệp nghề không biết cùng nhau lập hội hăm hiếp lương-bữ, tương-tể dạng bảo tồn bình vực quyền lợi cho nhau, để chịu cho người nay rừng ép thế này, mai câu thúc thế kia. Lợi quyền không tiếc mồ hôi nước mắt cũng không thương, còn thương còn tiếc vật gì! Vậy cũng là lý gan, nhưng vậy cũng là khước nhục.

Cái sống với cái chết của con người có bấy nhiêu đó mà khác hơn loài điều thú vậy.

Cùng khán-quan

Quét ông có lòng tốt mua giúp báo, ấy là nghĩa, còn trả tiền sớt sớt ấy là tín. Làm người mà xé tròn tín nghĩa thì còn chỉ quí bằng. Vậy nên kính xin quí vị mua báo để ý giùm. Bọn báo có gởi thư nhắc nhở nhiều lần song chắc quí vị mải mải lo công việc nên quên, mà sự quên ấy có phương hại đến đường tài-chánh của bọn báo nên cam có lẽ kính nhắc quí vị.

B. B.

Câu đời

Danh lợi nan di chi - sĩ tâm (chữ sĩ chữ tâm) kết thành chữ chí

Câu thai

Là nhà Ngô Việt thương gia Phòng không để đó người xa chưa về.

(Xuất vật dụng)

Một người mà vừa đối xứng và đáp trả thì dạng thường một năm nhứt trình, còn như mỗi người đáp trả có một câu thì mỗi người dạng thường 6 tháng. Thoán như người đối hay là đáp trả có mua báo rồi, như không muốn tặng năm nhứt trình tại cho anh em bà con, muốn lãnh sách truyện thơ vô năm nhứt trình cũng được.

Công lý tự-do! Cũng vì công-ly tự-do mà dân Pháp đã đổ tuồng biết bao nhiêu khi huyết, hư hao biết bao nhiều sanh linh trong bốn năm trời, dầu còn một tấc-linh già cũng quây súng quyết giết cho chết những kẻ làm cho mình mất công-ly tự-do.

Lại cũng vì công-ly tự-do mà trước ông cha ta phải chịu lao thân tiêu tử, nằm gai nếm mật mà chống chọi lại với anh Tầu, nên nước ta mới được tự-do độc-lập trước ngày người Pháp sang qua Nam-Việt ta đây.

Xin nhắc sơ lại một đoạn lịch-sử nước Pháp hồi xưa, coi dân khí của người ta mạnh mẽ là dường nào: Từ hồi trung-cổ kể đến cận đại thế kỷ trước ngày 14 Juillet năm 1789, trong nước Langsa chia ra làm ba hạng người: hai phải quí-tộc và một hạng bình dân. Hai tộc phải sa-g trọng kia thì được hưởng các quyền lợi trong nước, còn hạng bình dân đã không có một chút

quyền-lợi nào, chỉ còn có tấm thân tay làm hàm nhai mà cái thân cô-độc này lại còn phải làm trâu ngựa tòi tở cho người, nấu nướng trong đất cát của người, sống chết ở trong tay người, lam lũ làm ra có của bao nhiêu cũng vào tay hàng sang trọng cả. Gặp lúc thất mùa thì đói khổ không của, phải ăn cây má và « ăy có dặng chịu với cái đời gay go! Khổ lắm mà không dám than van - than van với ai bây giờ! - chỉ có chàng mắt của chàng mà chịu, con ông cái kiến kêu gì được oan! Cõi sự tới đoạn này đầu ai chặc gan bền dạ cũng phải mũi lòng mà thương giùm cái cảnh khổ cho dân, dầu dân nào cũng vậy. Nhưng vậy-những sự vật trong đời thường thay đổi luôn luôn, bọn bình dân biết thân mình nhỏ nhen nên hiệp nhau lo làm ăn, giầu duc có tiền của chuộc thân mình cho khỏi vòng nô-lệ rồi thỉnh thoảng dùng đồng tiền làm ra đó mà chuộc món tự-do này, món tự-do kia. Hai nhà qui phải kia là tay xa hon phóng túng, rết rồi nghèo nên cho bọn bình dân chuộc những món tự-do chút đỉnh đó mà lấy tiền. Như vậy bọn bình dân một ngày một tấn mãi lên, nhưng cái quyền áp-chế của nhà vua và hàng sang trọng vẫn còn mạnh mẽ, nên hạng bình dân mới cảm tức quyết ra tay thảo cù cả lũ ông quân cái ách ngàn năm nô-lệ mà đòi cho được tự-do công-ly. Thuở ấy quân quyền tức là thiên quyền, vua muốn làm chi thì làm không ai ngăn cản. Cái ngục Bastille là chỗ vua dùng cường-quyền muốn nhốt ai thì nhốt, bắt cứ là có tội hay không. Ngày 14 Juillet năm 1789 là ngày dân chúng đánh phá được ngục Bastille, đánh phá được ngục Bastille tức là đánh đổ được nhà vua mà lập dân-quốc, đánh đổ nhà vua tức là đánh đổ được cái cường-quyền áp-chế vậy. Đọc đến khoản này còn có chỉ vui về bằng?

Dân-tộc ta phần nhiều đã dốt nát mà lại không có khí huyết chỉ nộ như người, dầu có cũng là bất quá nổi khùng lên đánh đập-xua đuổi vợ con, phá nhà phá cửa cho tiêu điều đi thôi.

Ta lập lại câu: phải ai tại đây, mà chỉ rằng dân-tộc ta chỉ biết vật chất mà không biết tới tinh thần, ai bị oan khổ mặc ai, chừng nào mình bị chúng đánh đầu mới sợ, mà còn không biết cái sợ ấy có kéo cái lo cho ngày sau chúng đứng đánh nhà huy không!

Dân khí hèn yếu đến thế này, cái vạ dâm gian mà không dám làm, không dám nói thế này, gặp buổi này là buổi ưu thắng liệt bại, làm dân phải trọng công-ly tự-do, mà dân ta còn như vậy, biết cái bước tiến-trình của dân-tộc ta còn gần hay xa?

VĂN NỮ GIỚI

Tâm gương nền soi mình

Em lấy làm hân hạnh mà xem được một quyển sách lạ, kể sự tích nước Nam ta. Khi em đọc tới đoạn nói về hai bà Trưng-Trắc và Trưng-Nhị, trong ấy có nói rằng: « Bà Trưng-Trắc thì vì một thù chồng, và cũng vì thấy quê hương bị con nước lũ, nên đồng hiệp sức với em là bà Trưng-Nhị mà đánh bọn Tô-Định Tạng trả thù cho chồng, và cứu lấy quê-hương nên chiếm được sáu mươi lăm thành, sau xưng là Nữ-vương »

Em coi đến đoạn này, liền buồn quyền sách mà thầm suy rằng: Như vậy thì nước ta cũng có nữ anh-hùng mà, nào có kém gì hơn bà Trưng-Trắc và Trưng-Nhị? Nhưng hai bà mà lịch-sử nước ta được đề cập, rồi em hỏi tưởng lại một mình rằng: Tỷ như ngày nay trong nước có sanh đều biến loạn, biết các bạn nữ-luà ta có dám cầm cương lên ngựa, có dám liều mình vì quê-hương, như hai bà Trưng-Trắc trước chăng? Hay là quí vị gọi máu, mìn thổ đất, mà ra rồi hỏi hai bà? Bởi đó, theo ý em tưởng chị em ta ngày nay nên bỏ gương soi mặt đi, nghiêng đi đáng thêm soi gương dạy nữa, mà soi lấy tấm gương của hai bà để để lại cho chị em bạn gái ta, hãy tập mình nên trang anh-khết, thì ngày kia chị em ta cũng được nên danh như hai bà vậy. Ấy vậy, em tưởng chị em ta cũng nên soi gương quí báu này cho thường, thì mới là quí giá, và nó có thể làm cho thân xác ta trở nên vóc người mạnh mẽ, chí chẳng thể khi nào nhụt, mà cũng chẳng khi nào hiếp kẻ yếu hơn mình.

Ông nói dứt lời thì ai nấy đều vỗ tay khen ngợi.

V. H.

Diễn-thuyết về Thề-dục

Tối thứ năm 26 Aout, ông Colonel Sée là Tổng-lý-báo « L'Opinion » và « Công-Liên-Báo » có đến tại nhà hội Khuyến-học Nam-Kỳ mà diễn-thuyết về vấn đề thề-dục.

Những người Tây Nam dự thính kể hơn 60 người. Bực trí-thức ở Saigon phần nhiều đều có mặt. Đứng ở ghế ông Bùi-quang-Chiến là Hội-trưởng hội Khuyến-học tấn-dân ông Colonel Sée cho công-chứng rồi ông Colonel Sée mới bắt đầu mà diễn giải lý-lịch cuộc thề-dục bên Đại-Pháp. Ông các nghĩa trước khi Âu-châu chiến khởi thì những người tập thề-thảo toàn là người mạnh dạng, muốn tập luyện dặng giết chứ vô địch bia danh mà chơi. Từ khi Âu-châu chiến bắt đầu nay, những người có trách-nhiệm dạy thề-dục mới hiểu rằng thề-thảo là một môn học rất cần cho mọi người, dầu trai hay là gái cũng vậy. Mà nhất là cần cho mấy người làm việc trí-vấn, và mấy người yếu đuối.

Ông chỉ cách thức dạy thề-thảo theo kim thời, chỉ mấy thứ máy dùng mà lựa người đủ loại sức ra tranh đấu được, như là ông cần khuyến nếu muốn tập thề-thảo thì phải có Lương-y kiểm-diểm cơ thể, chứ không nên tập quá độ.

Ông lại chỉ các chỗ tập của người tập luyện thề-thảo trong Nam-Kỳ như là tập bơi dưới nước mà không dùng bộ trên, như ham chạy đua xe máy xa đường từ Vũng-Tàu cho tới Saigon, sợ nguy sau phải đau trái tim.

Sau rồi ông nói rằng thề-dục có hai điều lợi: 1. làm cho người ta có can đảm, biết giữ thứ tự, vì người có sức mạnh thì chẳng thể khi nào nhụt, mà cũng chẳng khi nào hiếp kẻ yếu hơn mình.

Ông nói dứt lời thì ai nấy đều vỗ tay khen ngợi.

V. H.

Tự-do dân-dân

Mấy lời thưa cùng các ông Nghị-viên đại-biểu ở Trung-kỳ

Thưa các ông, Nhà-nước theo trình-độ dân, mà mở rộng quyền lợi dân, như sự đổi vịn Tư-vấn làm viện Nhơn-dân đại-biểu, dưới tay bốn chủ Nhơn-dân đại-biểu viết thật to treo thật cao trước con mắt thiên-hạ từ ngày 6 Novembre 1925, dân ta ai cũng tung hô lên rằng: « Nhơn-dân vạn tuế ». Đại-biểu-viện vạn tuế.

Được cái tên của viện quí hóa như thế, còn mong xem chương-trình và điều-lệ của viện ra sao. Còn mong xem... Còn mong xem...

Ngày 3 Mai 1926, quan Khâm-sứ ra một tờ nghị định số 820, định về điều lệ viện Nhơn-dân đại-biểu (Règlement intérieur de la Chambre des Représentants du Peuple).

Nghe có điều-lệ, chúng tôi vội đem ra xem, xem đi xem lại, thì thấy có nhiều khoản ngang ngang. Nhất là khoản thứ 15, « tất cả những sự cải cách gì mà quan Khâm-sứ đã thương thảo với Chánh-phủ Nam-Triều và không bàn với Nghị-viên thì chỉ từ cho Nghị-trưởng, Nghị-trưởng sẽ đặt cho Nghị-viên biết ». (Toutes les réformes que le Résident Supérieur sera amené à faire après accord avec le Gouvernement Annamite et sans consultation de la Chambre, devront être communiquées aux Représentants du Peuple par voie de notification au Président de la Chambre).

Nếu cho Nghị-viên biết, để Nghị-viên được quyền bàn xét, sự nên thì hành thì Nghị-viên theo, sự không nên thì hành thì Nghị-viên bác-khước thì mới đúng là. Cho chỉ cho biết mà thôi, còn về phần Nhà-nước thì cứ việc thi-hành, Nghị-viên không được bàn tới. Thế thì chiếu theo tờ Hiệp-uớc (Convention) nói: « Về các

cả những sự cải-cách có quan thiết, quan Khâm-sứ được thay một thường-xuyên Vua Annam mà hội nghị-viên có kiến-ý, thì quan Khâm-sứ mới có thể ra nghị-dịnh để thi-hành các sự đó. » (Le Résident Supérieur recoit délégation permanente de Sa Majesté pour prendre sur toutes les grandes réformes jugées utiles, l'avis de la Chambre des Représentants du Peuple... Ces réformes seront applicables par voie d'arrêts après avis conforme de cette Chambre), sao cho phải hiệp từ Hiệp-uớc nói cách này, bốn điều-lệ thì nói cách khác, hai bên ngang trái nhau, dân chúng tôi không hiểu!

Tất cả mấy khoản trong bốn điều-lệ đó, còn có nhiều điều đại khái như thế, đây chúng tôi chỉ kể qua một điều trên ấy để các ông lưu-ý. Các ông nên xem bốn điều-lệ cho kỹ, những nơi nào cần sửa đổi thêm bớt, các ông nên trình với Chánh-phủ để được sửa đổi thêm bớt cho hiệp là. Có hiệp là mới xứng với cái tên Nhơn-dân đại-biểu mà dân ta cứ gọi ông ra, và Nhà-nước đã công nhận cho các ông.

Dân trông mong vào các ông, các ông nghĩ sao? Điều-lệ đó vậy: 0n chương-trình (Statuts) thì sao? Có sửa đổi không? Hay cứ để theo chương-trình Tư-vấn cũ? Các ông cũng nên trình Chánh-phủ xem thế nào.

Mấy tên dân Trung-kỳ

Nhứt báo cộp

Kể viết và ký tên bài này chưa từng mua bút trên tờ báo nào - mặc lòng, song chẳng có tờ báo nào - mặc lòng, Sa, đầu Quốc-ngữ - xuất bản trong Nam ngoài Bắc, mà chẳng đọc một ngày.

Báo của quốc-dân tôi đọc, mà đọc cách hờn-hỉ, bỏ qua một số không đánh, như chẳng hề bỏ qua bữa ăn hằng buổi. Báo của kẻ-nghịch cũng quốc-dân, tôi cũng coi, bỏ qua bất tiện, vì cực chẳng đã, như phải đi... cho nhựt báo-từ vậy.

Nhờ thế cho nên, dù từ Trung-hoa nhứt báo số 344 ngày 17 Aout 1926 (xuất bản tại Hanoi) thấy nơi mục xã-thuyết có bài « Thế nào là thương nước », dưới tác-giả ký tên tắt là P. H.

Cách ba ngày sau, một tờ Lục-Tinh-Tân-Văn ngày 26 Aout 1926 (xuất bản tại Saigon) thấy cũng mục xã-thuyết, một bài cũng là « Thế nào là thương nước », tác-giả cũng ký tên « P. H. »

Đọc hết tờ Lục-Tinh, từ tờ Trung-Lập Báo (xuất bản tại Saigon) ngày 26 Aout 1926, nơi tương tự ba, một bài cũng là « Thế nào là thương nước », cũng tác-giả P. H.

Ngày nay 27 8-26 cũng trong Trung-Lập Báo, nơi mục « Dư luận các báo » (đăng là đề: « Lời của các báo » thì trùng hơn) lại thêm: « Trích đăng một đoạn bài: « Thế nào là thương nước », án-hành trong Lục-Tinh-Tân-Văn » dưới cùng ký tên P. H.

Vậy nhờ ông P. H. là tác-giả bài « Thế nào là thương nước » cho tôi biết ông gởi bài ấy xin đăng vào Trung-Lập Báo và Lục-Tinh-Tân-Văn hay là trong Trung-hoa-nhứt báo (xuất bản tại Hanoi) mà thôi? Nếu ông chẳng có xin đăng vào hai tờ báo lớn nhất trong Saigon, thì nhơn sao hai tờ báo ấy chẳng nói: « Rút trong Trung-Hoa »?

Cũng nhờ báo Trung-Lập cho biết vì làm sao mình đã đăng bài ấy rồi trong tờ báo của mình ngày 26-8 còn chưa thừa lộn, lại tái đăng một lần nữa trong số báo ngày kế sau, lại nói « trích đăng bài của Lục-Tinh-Tân-Văn ».

Nhờ quốc-dân cho biết nhứt-báo nào là nhứt-báo cộp?

Thế nào là thương nước? Thì làm cách của Trung-Lập Báo và Lục-Tinh-Tân-Văn là thương nước cho gì?

Đa-Sang (Mytho).

Magasin de Soleries ĐỒ-VĂN-MU'ỒI

29, rue Sabourain -:- Saigon

Bản hiệu bán rong hàng lụa dũ thứ : hàng Tây, hàng Tàu, và hàng Nhựt v. v. như các tiệm Bombay. Nhiều thứ hàng kiểu mới đủ màu sắc rất xinh đẹp, qui bả, qui có hiện thời thường dùng và yêu chuộng lắm. — Hàng Tàu: lãnh và xuyên nhuộm tại Bểntre, có danh tiếng xưa nay, chẳng khi nào phai trở. — Đủ các thứ hàng trắng tốt nhất hảo-hạng và có thứ Lụa-lò Đại-Pháp màu trắng bề khổ rộng, canh chỉ rất đều dũ may đồ mát hay là pyjamas thì không thứ hàng nào bì kịp về sự bền chặt. — Cúi xin quí ông quí bà vì nghĩa vụ vì đoàn-thể mà lòng ohĩu cố mà giúp tiệm tôi, tôi lui mua bán giúp giúp cho bản-hiệu dũng mà thanh-phát, thì chúng tôi rất cảm cảm thanh-tính, nguyện trái một tành thành mà hậu tiếp và buôn bán không mấy gì xấu trá cho mất lòng tin cậy của quí ông quí bà.

Nay kính

Đông-Pháp Tổng Thông Phủ

Mở cuộc quốc-trái dũng vay 2.000.000 \$, có luật ngày 6 mai 1924 và chỉ-dụ ngày 12 mai 1926 cho phép. Phủ Tổng-Thống Đông-Pháp định mở cuộc quốc-trái dũng cho công chúng cho vay từ ngày 1er tới ngày 15 septembre 1926. Số giấy vay định là 41.200 phiếu, mỗi phiếu không dũ hơn 100 \$.

1. Giá mỗi phiếu : 50 đồng bạc.
2. Giá dũng lúc cho vay y theo giấy (50 đồng bạc).
3. Số tiền lãi : mỗi trăm đồng mỗi năm là tám đồng bạc lãi, nghĩa là mỗi phiếu sáu mươi đồng đồng, trái phiếu và giấy phát tiền lãi đều khỏi chịu thuế bả giờ và ngày sau cũng khỏi chịu thuế luôn luôn, dũ ở trong thuế-dĩ hay là ở bên Mẫu-quốc cũng vậy.

Tiền lãi thì mỗi khoản sáu tháng phát một kỳ, mỗi năm phát hai kỳ 15 Mars và ngày 15 Septembre. Giá tiền lãi 2 đồng bạc phát lần đầu hết là ngày 15 Mars 1927.

4. Trả vốn vay : trả số tiền trong giấy (50 đồng bạc), trả trong 30 năm, dũng cách quấy số mà trả. Mỗi năm quấy số tại kỳ ngày 1er Février và ngày 1er Août, tại Đông-Pháp, tại bang ở Ha-coi Kỳ quấy số lần đầu hết tại kỳ ngày 1er Février 1927.

Tuy vậy mà Phủ Tổng-Thống Đông-Pháp, từ năm 1926 đến nay, nội rồi, nghĩa là từ năm 1927 trở về sau, thì được phép trả vốn rút cho mau dũng.

Trả tiền lãi và trả vốn vay cho quí ông quí bà ra thì trả bên Đông-Pháp tại mấy hàng chính và mấy hàng chính của bang Đông-Pháp Ngân-bà.

5. Ai muốn cho vay thì từ ngày 1er Septembre 1926 cứ đem đồng dũng cho mấy chủ kê sau đây, khỏi chịu tiền phí chi hết:

Hàng bạc Đông-Pháp, hàng chính và hàng chính.

Hàng bạc Franco-Canaloise, hàng chính và hàng chính.

Hàng bạc của Société Financière et Coloniale, hàng chính và hàng chính.

Kho bạc (các kho bạc trong thuế-dĩ).

Ai muốn cho vay bao nhiêu cũng được, không định hạn số. Tuy vậy mà Phủ Tổng-Thống xét coi như số cho vay nhiều quá thì ai cho vay quá số 5 phiếu thì được phép bớt, còn dũ 5 phiếu mà thôi; còn người nào cho vay từ 5 phiếu sắp xuống thì nhận thuế luôn, không bớt số.

Lại từ trước ngày 15 Septembre 1926 mà số cho vay nhỏ không thể bớt được đã phải số vốn vay rồi thì Phủ Tổng-Thống Đông-Pháp cũng được phép bớt số trước ngày 15 Septembre 1926.

6. — Số tiền cho vay từ ngày chịu cho vay thì phải dũng cho tất số hoặc có dũ từ hơn hết là ngày khóa sổ phải dũng.

Công chúng nên biết các sự lợi về cuộc quốc-trái này.

Phiếu-trái mà biến số bạc đồng nên sánh với giá vàng thì chẳng khi nào trở lại. Về số tiền lãi cũng vậy.

Tiền lãi dũng phát bạc đồng dũ trong thuế-dĩ hay là ở bên Mẫu-quốc cũng đều khỏi chịu thuế bả giờ mà ngày sau cũng khỏi chịu thuế luôn luôn, nhất định mỗi trăm đồng là tám đồng bạc lãi, thế thì cho vay dũ chắc chắn mà lại có lợi nhiều hơn các cuộc quốc-trái dũng mở trong hoàn-cầu bả giờ dũ hết thấy.

Ấy vậy cho vay dũ khỏi sự sợ giá khỏi sự mất vốn, lại có lợi nhiều, là dũng này, "hời ít có dịp như vậy, mà cuộc quốc-trái này có, phương tiện cho những người biệp sự như vậy nữa."

1. — Giấy chiếu này đem dũng cho kho-bạc dũ làm tiền thuế chung dũng.

2. — Giấy phiếu này đem ra mua bán trong Đông-Pháp thương trường theo nghị-dịnh ngày 23 Mai 1923, cũng được nữa.

Tôi quí, dũng xem !!!

Tiệm bán thủy hoàn hiệu con rồng vàng

CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thủy hoàn của ông J. Giuntoli đã lập ra trên hai mươi năm nay, quí ông quí bà trong lục châu ai ai cũng dũng biết rõ, thật là một nhà buôn lớn đáng cho dũng bả tin cậy.

Mỗi kỳ tàu bốn Pháp qua dũng có dũ thứ nước bọt xoàn và dũ có bột thứ ba bột nhận cà rá từ mười lăm carats tới ba chục carats tới, chẳng dũu bì kịp, nên ông J. Giuntoli kinh mời quí ông quí bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chũu quí ông quí bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne
J. GIUNTOLI

SOIERIES

Nguyễn-dũ'e-Nhuận

Nº 42, Rue Catinat 42. — SAIGON

RAYON DE TUSSOR

Nếu thấy chũu quí quan, quí ông, quí thầy ưa dũng từ Tussor mà bả lâu vẫn mua hoặc đặt tại tiệm may rất mắc, lại nhiều k i không tốt, nếu nay bũn-lưu là làm giao kèo với một nhà dũng các thứ Tussor tại Thượng-hải (Sanghai) trũ dũ thứ Tussor tốt nhất hàng của nhà dũng này.

Bũn-hiệu định bán cho thật rẻ dũng bán chũu chũu, vì theo từ contract của bũn-hiệu giao kết với nhà dũng thì mỗi tháng phải bán hết 3.000 thước. Vay theo giá dũng dưới đây, quí khách mua rồi đem dũng may, thì dũu ra rẻ lắm.

Tussor hiệu con Rồng Anam mỗi thước giá	4 \$ 00
" " Đồng hồ " " "	3 \$ 50
" " một con ngựa " " "	2 \$ 80
" " hai con ngựa " " "	3 \$ 00
" " ba con ngựa " " "	3 \$ 40
" " trắng dũy " " "	3 \$ 50
" " trắng mỏng " " "	3 \$ 20

Các hàng Tussors kê trên đây bũ khổ 0=70, một bộ dũ quần và áo mua 5=00 thì dũ.

Có trũ hàng trắng, Lục soạn trắng, lụa trắng, lụa lỏ dũ may đồ mát.

Nón Casque trắng

" Au coq Gaulois "

Giày Tennis, giày đá banh

Áo mưa 200 cái dũ thứ

Đồ chũng dọn trong nhà

THEO KIỀU

KIỂM THỎ

Giá rẻ

MAISON DU COTINAT
34, Boulevard Bonnard
PHẠM-VĂN-HIỂN, Propriétaire SAIGON

Kể từ ngày nay cho đến 31 Janvier 1927 hũ ai mua đồ bũn-hiệu từ 5 \$ sắp lên thì có tặng một tấm giá 4 \$.

số. Đến ngày 31 Janvier 1927 thì bắt thăm cho trắng các món dũ dưới đây :

1. Một cái đồng hồ lớn giá 200 \$

2. Một cái tủ sắt giá 100 \$

3. Một tấm kiềm giá 40 \$

4. Một cái đồng hồ treo giá 23 \$

và 50 món đồ nhỏ nhỏ khác rất quí

SAVON POUR LA BARBE

Ne sèche pas sur la peau. Adoucit merveilleusement l'épiderme grâce à sa neutralité parfaite. Réalise grâce à sa consistance, une économie de 25 à 50%, car la plupart des savons pour la barbe, contenant beaucoup d'eau, sont mous, s'usent vite et coûtent cher.

P. THIBAUD & Co
Concessionnaires généraux de D. et W. Gibbs
12, rue de Valenciennes, PARIS

Agent exclusif

Lucien BERTHET & Co, 66-68 rue Mac-Mahon

Mới mới mới

Tiệm FRANÇOIS SU
đầy phố chợ cũ Saigon
(76 Rue Vannier)

mới dũng nhiều lots bột xoàn bũn tây gọi lại nước tốt vô cùng, định bán rẻ lắm, mời quí khách đến mua mua lựa trước.

Nay kính

F. SU

1.000 cái áo mưa Caoutchouc và gabardine, hơn mười máy thứ tốt xấu, dây mỏng, dũ màu dũ tuổi (dàn ông và đàn bà) hiệu con Rồng.

Giá từ 7 \$ tới 17 \$ là thứ thật tốt nhất và rẻ nhất.

Có thứ áo mưa cho học trò từ 8 tuổi sắp lên giá từ năm đồng máy tới 10 \$ 00.

TRẦN-QUANG-XUÂN

158 rue d'Espagne Saigon

10.000 cái đĩa hát bũ Annam, Cao-mên và Xiêm, hát kim sắt, đĩa hát tướng lý rồi 1 \$ 50, hũ, nói thơ, hũ 1 \$ 10, thời-kèn dũn 0 \$ 00, hát Cao-mên và Xiêm 0 \$ 70.

MU'ỒI THỦ GIẤY RẺ LẮM!

Hiện A L'Aurore mới tiếp dũng 1.200 đôi giấy cao-su dũ mười kiểu lạ.

Còn nói gì dũ ăn mỗ như là : chemises, giấy da hiệu "ông cốp" của ông Richebault khi trước, nay bũn-hiệu đã xin kố nghiệp ông mà trũ bán thật là một thứ giấy tốt chẳng giấy nào bì kịp. Hết thấy nhưng dũ ăn mỗ kiềm thời, xin quí ông, quí thầy chũu tìm kiềm dũu cho mất ngày giờ mà lại không vũn ý, cứ đi ngay lại tiệm này mà chọn lựa thì sẽ có dũ thứ rất vừa lòng quí ông quí thầy, vậy xin quí thầy vì tình dũng chũu giũng đến tiệm này, là một cửa hàng của người Annam lập ra, mà giúp cho người xứ sở làm mau nên việc, thì chúng tôi lấy làm bũn hạnh mà làm cho vừa lòng dũng-bang cả thấy.

Tiệm này cũng có bán hàng như tiệm Bombay vậy. Có gũi đi lục-tính theo cách contre remboursement.

A l'Aurore
54, rue Viénot SAIGON
PHAN-THÀNH-UIEN
Propriétaire

Giấy THIỆU máy hát, bũ ngân 20 ly giá 2 \$ 20, 22 ly 2 \$ 50, 25 ly giá 3 \$ 00 — Bán sĩ giá riêng còn rẻ nữa

Gũi tiền trước xin phụ thêm 0 \$ 20 và tiền gũi contre-remboursement sẽ tính thêm 0 \$ 40.

MÁY HÁT hiệu Diamond, Pathé Perfectaphone nhiều kiểu tốt.

DĨA HÁT dũ thứ và các đồ phụ về máy hát.

ÁO MƯA lót cao-su, lót vải răng và áo không tay (pèlerine) và có mũ dũi dũ cho người đi xe máy dũng.

Giày, nón, sơ-mi, col áo, nơ, rỗ, gũch và dũ các món đồ chũng dũi

Thơ và mandat dũ cho : PHAN-QUAN

Saigon-Basar 57 rue Catinat SAIGON

Tại

Đông Pháp Thời-Báo

Có ảnh làm photo gravure.

Giá tính rẻ hơn các nơi.

Xin chũu quí thượng giũ chũu dũ.

Bồ-Cáo

Tôi tên là Barthélemy Nguyễn Ngọc-Cân, dân-chủ ở Béntro, xin có lời báo-cáo cho công-chúng đặng rõ trước rằng: từ nay về sau tôi nhất-định không can-thiệp đến những sự hành-vi và nhất là không chịu trả những món nợ của thằng con tôi tên là Marcel Nguyễn-Ngọc-Lân năm nay 17 tuổi, vì đã hơn năm tháng nay, sanh tánh phóng-dăng, bỏ nhà cha mẹ mà theo chơi với lũ đàn diêm-bạc bỏ của nôi

Nay Cáo

Nguyễn-xích-Hồng
HỌC-ĐƯỜNG

Ngày bắt đầu: 10 Juillet 1923.
Ngày tựu trường: 3 Août 1923.
Kỳ tựu trường đầu tiên trường sẽ nhận lãnh học trò lớp 1re Année (học thi bằng-cấp 1re nghiệp Annam) và học trò năm đầu (học tại từ-tại tây) Học trò học phải ghi thư xin đi để nhà trường và phải có bằng cấp học mới được nhập vào lớp 1re Année

Chánh cao-ly nhân sâm
nhân hiệu Thái-Cực

Cam đoan là thuốc thật và thật tốt, nếu ai xét thật là của giả, xin hoàn tiền mua lại và thưởng thêm cho một số bạc rất lớn.

Bán tại tiệm:

Đại Thanh 29-30 quai Piquet, Pnom-Penh
Đông Mỹ 41 rue des Cantonnats Hanoi

Al muốn hỏi chuyện cho kỹ càng và giá cả, thời xin gửi thư cho bốn hiệu, thì sẽ được trả lời liền.

CÁCH CHƠI PHONG NHÃ

Chỉ cần, không có cái gì thủ bằng có cái máy chụp hình ẤY LÀ CÁCH CHƠI CÓ LÝ-THỨ TINH-THẦN

HIỆU KHÁNH-KY

ở Saigon đường Bonnard số 54

có đủ các thứ máy chụp hình để hiển các quý khách; ngàai nà mua, bốn-hiệu xin hiển đủ kiểu, giấy, thuốc và chỉ dầ tường tận, cách chụp hình, cách rửa, cách phơi, cách dán cách siu tập, cách giữ gìn, chỉ trong mười bữa thời hĩa

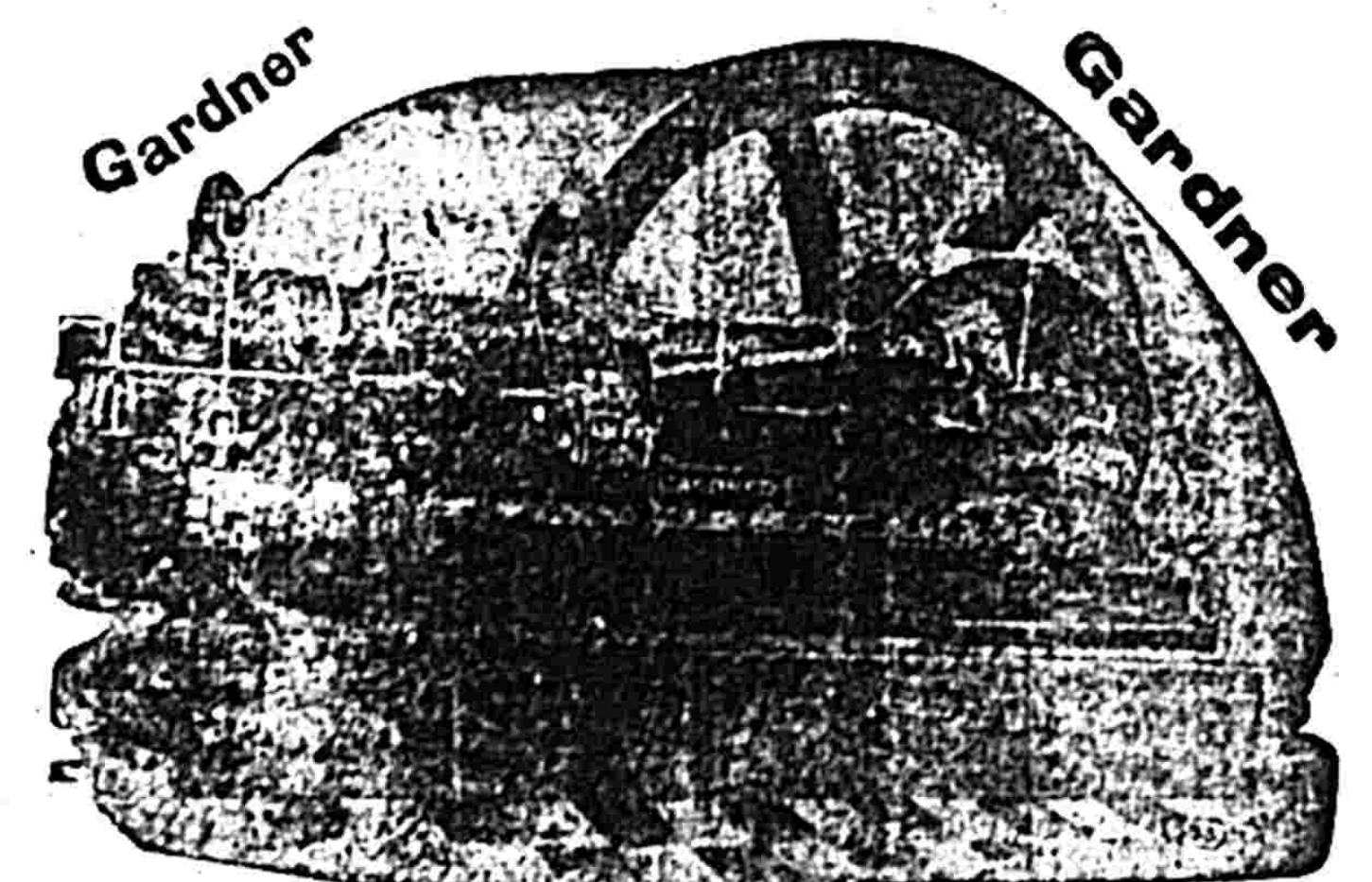
A. DENHOLM

N° 38-38, Rue Lafabvre
SAIGON

Thiên nghệ và việc ráp máy xay lúa gạo đã ráp hơn 20 năm nay từ 10 năm vào đến 600 tấn ở tại Đông Pháp
Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu sự bền chỉ bằng 1/10 của máy khác
NGUYỄN GIÂN MÂY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRẦN
EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LẮM ĐÀU, LẮM ĐƯƠNG — MÔ TÔ
NƠI SỐ ĐỀ V. V. GIẤ PHẢI CHẮNG

MÔ-TÔ NÊN MUA LÀ THỦ NÀY ĐAY

ít hao tốn -- ít bể hột -- mà tốt và chắc vô cùng

Mazout

Mazout

Hãy mua liền đi đừng dự dự
Mô-tô hiệu **GARDNER** là tốt nhất

lâm tại bên Đại-Pháp của hãng
L'Agence Française d'Industrie mécanique
104 ở Boulevard de la Scierme Saigon, bán bán và ráp luôn cho

Annam tạp chí
(Revue de l'Annam)

CHỦ-NHÂN
Tân-dã Nguyễn-khắc-Hiếu
Tòa-Báo

50, Route Mandarine HANOI

Giá một năm 4\$ — nửa năm 2\$20

Tôn chỉ là **đôn tự luận thường**, **phủ thực phong-hóa**, mong cho đại đa số quốc-dân có tư cách là mục đích.

Mỗi tháng in ra hai kỳ

KIM-PHU-OC-DIEN

154 rue d'Espagne Saigon

CHAU NỘI KIM ĐIỀU THƯỜNG

Coi tướng mạng, coi mồ mả, coi ách số, cũng là bởi khôn nhiều việc khác giới lắm. Thấy tướng này đã có danh bên Trung-quốc, nên xin chú quí ông quí bà muốn biết việc sanh tử họa phúc, giàu nghèo, xin bước ghé coi thì rõ.

Hỏi các nông gia

Máy xay giả bằng tay giá rẻ, các hạng nhà nông đều có thể sắm nổi. Một giờ xay giả đặng 15 ki-lô. Muốn mua phải cho hay trước 8 bữa.

10 gia lúa xay giả ra đặng 7 giạ gạo lợi hơn coi tay đặng 2 giạ trong 10 giạ, giá 35\$00.

Máy xay giả chạy bằng mô-tô từ 50 cho đến 200 giạ trong 24 giờ giá từ 300 đến 660 \$

Máy xay giả hiệu Brunel chạy bằng mô-tô 4 ngựa thì cũng bằng các thứ khác chạy bằng mô-tô 15 ngựa. Lợi về hơi đặng đặng 59 phần trăm. Lợi về gạo xay ra đặng 30 phần trăm. Tầm chừng 15 phần trăm.

J. Brunel, 45 rue Mayor, sau Đai-thành Tây; ở Lạc-châu cây mướp ông mua giúp món chỉ thì ông cũng sẵn lòng, ăn huê hồng 5 phần 1 trăm

Bài ký cho'i Châu-Nham

Nơi thuộc làng Kỳ-lô, tỉnh Huân (Tiếp theo)

Còn như việc cá, việc mơn trong nhà thì « chông chông chông chông », ai nằng hẩu hẩu thì được chông riêng đó thôi. Xem những lời đối đáp và những câu ca dao vừa kể trên kia thì có khác chi những câu ở cửa miệng người minh. Người con gái đang độ đào-lư sen ngó cũng đã biết « Ham vì cái bút cái nghiên anh đó. Yêu ấy ham ấy là chỉ trông cho mai sau được « nghi vô công hải bên đường, vòng anh » đi trước vòng nàng theo sau cho hay mới biết tuy nói giống có phần biệt ở màu da, ở giọng nói chứ cũng nhân tâm ấy há thiên lý nào.

Còn nhiều chuyện nhiều câu nữa không tiện kể hết, chuyện thần tiên thì hoang đường quá đi, câu hát cổ thì còn cái hơi chất phác thuần lương, câu hát kiêu thì cũng o-tô-tô-tô-tô, rap hát cao lâu nghe cũng liêu-liêu, như những câu của mình: « Đời vẫn mình sao quỉ rục rục ».

Đưa nhau ngồi song-mã ở to vậy thời chờ không ý gì. Cậu bé hát đã nhiều xin cho vắng tuồng, thế là anh em vô hi-viên không ai mất một đồng tiền mà coi cũng đặng trò. Phần son rục rục, áo quần bành-bành đèn điện sáng rực, đèn trống linh đình cũng vị tất là hay là vui hơn.

— Sách Nam-kỳ-dịa-dư-chỉ có một đoạn chép rằng: cách văn sơn (tức thạch động thần văn) năm dặm về phía Bắc có núi « Bạch-tháp sơn » là chỗ ông Huỳnh-Long hóa thượng ở. Quí nhơn văn du phi tích đến đây.

Xét lại về phía Bắc Thạch Động không thấy có núi nào kêu là Bạch-tháp sơn thì có lẽ Bạch-tháp-sơn là một cửa động trong giải núi Châu-Nham này chăng vì ở miền này không chỗ nào có động tốt hang sâu khi sắc có vẻ kỳ từ bằng núi này. Núi khác phần nhiều là núi đất thì lấy gì có động mà ở được. Cho nên nói Bạch-tháp-sơn là một cửa động trong giải núi này tưởng không lầm nhưng không biết đích thật là động nào. Kịp xem hình thể động thì có thể tin Bạch-tháp sơn là cửa động này được vì cái diên dài ở giữa động vùn núi trên kia là tạo lên hình cái « tháp » trắng.

Nếu lấy hình mà đặt tên thì hai chữ Bạch-tháp đem gọi cửa động này cũng đúng lắm. Thế là núi này đã có dấu vết của cửa động này tưởng nên đi qua mà nhìn vật mà to-tinh cho nước non, để gọi là: kim cổ cầu phát huy ra tư tưởng cho thêm mới cảm tình với cuộc tráng-lu.

Huỳnh-Long chọn nhơn, pháp danh là Bạch-vân hòa thượng, lịch sử của cụ cũng khá cho là cái lịch sử kỳ kỳ là cái lịch sử bán tiền bán gạo. Cụ là người tàu, như lúc Mãn-Thành sang chiếm nhà Minh cụ giữ tiết không thần phục nhà Mãn mà phải vượt biên qua Nam, cũng có cái mục đích: lánh mà coi họ thấy lúc nào chẳng, mà cũng có cái mục đích « thả là một khuất hơn là lòng đau. »

(Còn nữa)

CÓ PHỒ MỚI BIẾT

Xem hũng sau này :

Khấp đóng Khấp đóng này trong bưng um dòn, móm mại lộn cách nào công được, ni-ợ-nhơn, rất cần-thiết là khéo đẹp mà móm cái dòn có bộp dưng, nếu quí-vị dùng không này thì được bằng lòng lắm vậy !

Nón ni nhiều thứ nhưng thật tốt và casquettes đã kiểu bên tây lại. Chỗ lợp thỏ Nón casques cây mốp Annam và cao su.

Giày Bacs giày cao gót, trơn cò, thêu cò, có bốt !
Giúp da giúp cò-mô đồ kiểu và giúp da.

Đòn kim cưa và trơn dỏ thỏ.
Sơn thủy vẽ dỏ.

Đim mành bằng chuôi, tay kiểu dẹt và kiểu cò.

Cây á o đứng khuôn - áo - mành, nhiều hạng.

Ghế đu ghế Thonet thiết tốt.

Ba-rua - dòn bằng hàng.

Mâm nhôm trơn, dòn ngan từ bốn tới đến năm tất ngoài, cũng các món thường dòn v.v. xin kẻ lược bản và bản là giá rất phải chăng.

Sửa nón sáo dòn Giọt nhuộm nón ni, dỏ ni-ga-bát-din, và có thay đồ kiểu ra bản nón.
Sẵn lòng ghi cách lãnh hóa giao ngân đi các nơi.

KY-TAM-HIEN
371 rue des Marins
CHOLON

SÁCH MỚI XUẤT BAN

ÂU-CHÂU ĐẠI CHIẾN

Của M. Phạm-công-Bình, Giáo-sư tại trường Chasseloup-Laubat Saigon.

Sách thuật chuyện giặc bốn Âu-châu hồi năm 1914 cho đến năm 1918; giấy dày, bìa cứng; mỗi bài đọc có nói tóm chữ Langea, có giải nghĩa, có hình khêu như hình Đại-Thống-soái Joffre, Foch, phi-công Guy-nomer, quan ba Đổ hũn Vĩ; chiến-sĩ Nam-Việt từ trận bên Âu-châu: Trần-thanh-Cần, Hà-vân-Hoành, Đg-vân-Ngo, Lý-thanh-Nguyên. — Có hình súng liên-thính, súng đại bác 400 và 420; thiết xa, phi thuyền, tàu chiến; một nê đồ ngựa hơi dộc; có họa đồ trận Marnơ và trận Verdun; có họa đồ Âu-châu năm 1914 và năm 1921.

Giá bán 0\$60, ở tại tiệm Ng. th-y-Kinh và mấy quán bán sách trước Chợ-mới, Saigon.

Ở xa gửi thư cho Phạm-công-Bình 122 đường Marchaise, Saigon, và mandat 0\$70 ấy kể luôn tiền gửi recommandé. Ai mua nhiều có tiền huê-hồng.

Nếu mua một lược ba cuốn, thì được cho không một quyển tường giừu, tựa là « Trĩ giả tự xử » của ông Phan-văn-Hoà cựu Sanh-viên trường Cao-đẳng Hanoi soạn.

Giáo-Yên gấp đi tây, dặng về mớ cửa hàng cho lớn, để tiệm lại vợ yếu đuối coi không xiết, nên nhứt định ngày 24 Août 1923 khởi sự

ĐÔNG CỬA

TIỆM
Giáo-Yên
đặng bán rẻ cho mau hết hàng-hóa còn mới tinh anh — ổng bán luôn từ kiến và từng luôn chỗ ở. Ai có dùng món chỉ xin mau bước tới.

NOTA. — Không lưa chỉ phát nổi mớ hệ cửa tự nhiên cũng phát chứa một hai cánh cho người ta rõ mua.

Củi trầm — Đòn tay

Vựa trữ củi rất lớn đủ các cỡ từ 5m, 4m, 3m, 2m, và vân vân rất ngay, giá tính rõ hơn các nơi.

Xin chú quí vị coi kỹ, giúp giúp cho nghề thương mại của người Annam. Muốn thương nghị đầu chỉ, xin do nơi M. Huynh-tấn Quận Colon à Minh tương Rachgia.

ĐỒ TỐT DUNG LAU

ĐỒ XẤU MAU HƯ

Kim ngọc thạch (Super-saphir) hiệu Pathé dùng dặng chạy một thứ máy **PATHE** chẳng hề hư và chẳng hề mòn dĩa.

Muôn chẳng lầm phải coi cho kỹ trên mỗi cây kim ngọc thạch (Supersaphir) có đề chữ **Pathé**,

CÓ TRƯỞ TẠI TONKIN
Etablissements ORPHEE
9, Bd Amiral Courbet
HAIPHONG

PATHE-ORIENT
10 Boulevard Charner
SAIGON

ĐẤT CHO MU'ON, LẬP HÀNG BU'ON

Ba mẫu ruộng, theo sông cái;
Cắt nướ mây, lập trại cưa,
Đánh dầy dĩa, cùg lò gạch;
Lập hũng dẹt, nổi vựa dầu;
Năm năm đầu, không ăn thuế;
Mấy năm kế, sẽ tính tiền;
Đất son diên, tại Rạch-cát
Chợ-lớn hạt, thuộc châu-thành
Chỗ hời rành, Toà Tân-Đạo
Hoặc nhà báo, chỗ thông thương
Bất-hữu-Lương, mà diện nghị.

BƯỞI U U LUONG
Immigration Saigon

BAZAR

Tiệm may y phục kiêu thời rất khéo — Kỳ tài rồi tiệm tôi lại rất nhiều đồ các thứ như Gaudardes và hàng flanelles cũng là nhiều màu hàng khác nữa đủ các thứ tussor hàng Ang-lê nhiều màu lảnh may và bán lẻ.

Mấy tiệm may mua có giá rẻ, trong tiệm tôi có bán đủ các thứ đồ dặng trong nhà như máy may, Bazar, Giày và nón áo mưa, dĩa thơm ghê máy, xích dĩa.

Nội tất là dỏ dỏ tạp hóa cần dùng trong nhà để quí ông quí thầy dặng.

ĐÔNG-HOÀ-LOI
69 Bd Tòng-dốc Phuong CHOLON

TAILLEUR TONKINOIS
Fournitures générales, réparation, installation électrique

Bao lãnh làm dòn khỉ, bán dỏ dỏ píp tông theo vẽ dòn khỉ Quạt treo và dỏ bán từ ba ngọn tới 17 ngọn lampes portatif đủ các thứ dòn dòn khỉ dòn xe hơi. Kính quí ông quí thầy có dịp chỉ xin ghé tiệm tôi may thử một lần thì rõ nỏ giá hợ cao nên tiệm tôi lãnh may và bán thiết bị giá hơn các chỗ.

Kính thỉnh,
PHẠM-BÁ-HOÀ.

BAZAR

Handwritten signature

